

Завдання до самостійних занять
Форма навчання: дистанційна (лекції/семінари)
з 12.05.2020 – 22.05.2020
Предмет «Сценічна мова»,
група, БСМ 12-9, 2 курс.

Професор Шлемко Ольга Дмитрівна

Тема № 1 Методика тренувань мовно-голосового апарату

Завдання

1. Самомасаж органів дихання, артикуляції, резонування.
2. Прийоми релаксації й аутогенного тренування.
3. Гімнастика для активації м'язів черевного пресу.
4. Дихальна гімнастика для зняття напруги навколо гортанної мускулатури.
5. Вправи системи О. Стрельнікової.
6. Тренування дихальної мускулатури зі звуком.
7. Артикуляційно-фонетичні вправи.
8. Вправи для мовної постановки голосу.
9. Вправи на розвиток верхніх і нижніх резонаторів; вправи на спрямування повітряного струменя при звукоутворенні «в маску» («дзеркало», «колиска», «тарілочка», «корівка»);
10. Вправи на розширення діапазону голосу, розвитку гучності, витривалості з виконанням тексту *гекзаметру*.

Дистанційний контроль (по вайберу, скайпу).

Література

1. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність. Київ, 2007. 266 с.
2. Петрова А. Н. Сценическая речь. Москва : Искусство, 1981. 192 с.
<http://dramateshka.ru/index.php/scenic-speech/lessons-scenic-speech/4746-a-p-petrova-lscenicheskaya-rechjr?showall=1&limitstart=>
3. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради : навч. посібник. 2-ге вид. стереотип. Київ : Либідь, 2001.
4. Сценическая речь : учебник. 3-е изд. / под ред. И.П. Козляниновой и И.Ю. Промптовой. Москва : ГИТИС, 2002. URL:
http://teatrsemya.ru/lib/mast_akt/scen_rech/kozlyaninova_stsenicheskaya_rech.pdf
5. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія : навч. посібник. Київ : Вища школа, 1995.
6. Черкашин Р. О. Художнє слово на сцені. Київ : Вища школа, 1989. 327 с.

Тема № 2 Дикція

Завдання

1. Виконувати артикуляційну гімнастику (вправи для губів, нижньої щелепи, язика, м'якого піднебіння, на напруження і розслаблення мовного апарату).
2. Здійснити беззвучну артикуляцію кожної фонемі.
3. Виконати артикуляційні вправи з голосними звуками.
4. Здійснити тренування приголосних у звукосполученнях, зокрема, вимовляти п'ятискладові звукосполучення:
 - а) мімімімімім, мемемемем... Темп вимови пришвидшений;
 - б) суцільна і роздільна вимова: мі-м'ї, ме-м'є...; мім'ї, мем'є...;
 - в) вимовляти кожен рядок на одному видиху: ліл, лел..., ліль, лель...;
 - г) наголошувати перший склад: ффіві, ффеве...;
 - д) скандувати: біб'ї, беб'є...; зіж, зеж, заж...; жіз, жез, жаз...; гбді, гбде...; бдгі, бдге, бдга...
5. Повторити правила орфоєпії (асиміляція, дисиміляція, африкати, наголоси) за конспектом лекцій.

Дистанційний контроль (по вайберу, скайпу).

Література

1. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфоєпічна нормативність. К., 2007. 266 с.
2. Нечаєнко Т. В. Словесна дія: основи техніки мовлення : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв. – К : ДАКККіМ, 2000.
3. Петрова А. Н. Сценическая речь. Москва : Искусство, 1981. 192 с.
<http://dramateshka.ru/index.php/scenic-speech/lessons-scenic-speech/4746-a-petrova-lscenicheskaya-rechjr?showall=1&limitstart=>
4. Сценическая речь : учебник. 3-е изд. / под ред. И.П. Козляниновой и И.Ю. Промптовой. Москва : ГИТИС, 2002. URL: http://teatrsemya.ru/lib/mast_akt/scen_rech/kozlyaninova_stsenicheskaya_rech.pdf
5. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоєпія. Графіка і орфографія : навч. посіб. К. : Вища школа, 1995.
6. Черкашин Р. О. Художнє слово на сцені. К. : Вища школа, 1989. 327 с.

Тема № 3 Дикція

Завдання

1. Здійснити поєднання дикційних вправ з дихальними вправами.

2. Здійснити поєднання дикційних вправ з рухами.
3. Засвоїти дикційний тренінг у різному темпоритмі.
4. Працювати над скоромовками, скандуваннями, гекзаметром.
5. Засвоїти методичні і практичні вказівки щодо виховання дикційної чистоти і чіткості, культури слова.
6. Повторити правила орфоєпії (асиміляція, дисиміляція, африкати, наголоси) за конспектом лекцій.
7. Робота над скоромовками до "Новин телебачення".

Дистанційний контроль (по вайберу, скайпу).

Література

1. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфоєпічна нормативність. К., 2007. 266 с.
2. Петрова А. Н. Сценическая речь. Москва : Искусство, 1981. 192 с.
<http://dramateshka.ru/index.php/scenic-speech/lessons-scenic-speech/4746-a-p-petrova-lscenicheskaya-rechjr?showall=1&limitstart=>
3. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоєпія. Графіка і орфографія : навч. посіб. К. : Вища школа, 1995.
4. Черкашин Р. О. Художнє слово на сцені. К. : Вища школа, 1989. 327 с.

Тема № 4 Дихання

Завдання

1. Вправи на тренування м'язів дихального апарату.
2. Вправи на тренування опори дихання.
3. Вправи на легкий, непомітний добір повітря.
4. Вправи на опанування повним змішано-діафрагмальним диханням на беззвучному фіксованому видиху та озвученому видиху (вимова звукосполучень, слів, приказок, скоромовок).
5. Дихальні вправи (стоячи, сидячи, лежачи).
6. Дихальні вправи з використанням простих рухів (присідання, півнахил).
7. Дихальні вправи з використанням складних рухів (з м'ячем, скакалкою).

Дистанційний контроль (по вайберу, скайпу).

Література

1. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфоєпічна нормативність. Київ, 2007. 266 с.

2. Петрова А. Н. Сценическая речь. Москва : Искусство, 1981. 192 с.
URL: <http://dramateshka.ru/index.php/scenic-speech/lessons-scenic-speech/4746-a-p-petrova-lscenicheskaya-rechjr?showall=1&limitstart=>

3. Промптова И. Ю. Воспитание речевой культуры режиссера (словесное действие) : лекция для студентов режиссерских факультетов театральных вузов. Москва, 1978.

4. Сценическая речь : учебник. 3-е изд. / под ред. И.П. Козляниновой и И.Ю. Промптовой. Москва : ГИТИС, 2002. URL: http://teatrsemya.ru/lib/mast_akt/scen_rech/kozlyaninova_stsenicheskaya_rech.pdf

5. Черкашин Р. О. Художне слово на сцені. Київ : Вища школа, 1989. 327 с.

Тема № 5 Голос

Завдання

1. Закріплення умінь користуватися середнім і грудним регістрами та верхнім регістром голосу.

2. Вправи на польотність голосу.

3. Тренування тихого звучання.

4. Оволодіння вправами для розвитку голосу з використанням складних рухів (стрибки, перевертання), збереження якості звуку під час складних фізичних вправ.

5. Робота над гекзаметром.

Дистанційний контроль (по вайберу, скайпу).

Література

1. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність. Київ, 2007. 266 с.

2. Петрова А. Н. Сценическая речь. Москва : Искусство, 1981. 192 с.
URL: <http://dramateshka.ru/index.php/scenic-speech/lessons-scenic-speech/4746-a-p-petrova-lscenicheskaya-rechjr?showall=1&limitstart=>

3. Промптова И. Ю. Воспитание речевой культуры режиссера (словесное действие) : лекция для студентов режиссерских факультетов театральных вузов. Москва, 1978.

4. Сценическая речь : учебник. 3-е изд. / под ред. И.П. Козляниновой и И.Ю. Промптовой. Москва : ГИТИС, 2002. URL: http://teatrsemya.ru/lib/mast_akt/scen_rech/kozlyaninova_stsenicheskaya_rech.pdf

5. Черкашин Р. О. Художне слово на сцені. Київ : Вища школа, 1989. 327 с.

Тема № 6 Робота над текстом вибраного прозового твору

Завдання

1. Опанування запропонованими обставинами.

2. Набути навиків відчуття мови, темпоритму тексту вибраного прозового твору.

3. Розкриття характеру дійових осіб через участь у конфлікті, через їхні дії, головна риса характеру, ставлення до дійових осіб, стосунки з іншими персонажами.

4. Ставлення автора до подій, героїв.

5. Сценічна інтерпретація художнього твору – надзавдання, наскрізна дія.

6. Опанування підтекстом під час виконання вибраного прозового твору.

Дистанційний контроль (по вайберу, скайпу).

Література

1. Карасьов М. М. Мистецтво художнього читання. Київ, 1965.

2. Кнебель М. О. Слово в творчестве актера. Москва : Изд-во «ГИТИС», 2009. 160 с.

3. Петрова А. Н. Сценическая речь. Москва : Искусство, 1981. 192 с.
URL: <http://dramateshka.ru/index.php/scenic-speech/lessons-scenic-speech/4746-a-p-petrova-lscenicheskaya-rechjr?showall=1&limitstart=>

4. Промптова И. Ю. Воспитание речевой культуры режиссера (словесное действие) : лекция для студентов режиссерских факультетов театральных вузов. Москва, 1978.

6. Станиславский К. С. Собрание сочинений: в 9 т. Москва : Искусство, 1990. Т. 3. Работа актера над собой. Ч. 2: Работа над собой в творческом процессе воплощения: Материалы к книге / Общ. ред. А. М. Смелянского, вступит. ст. Б. А. Покровского, коммент. Г. В. Кристи и В. В. Дыбовского. 508 с. URL: http://teatr-lib.ru/Library /Stanislavsky/T_3/

7. Черкашин Р. О. Художне слово на сцені. Київ : Вища школа, 1989. 327 с.

Надіслати мені на електронну адресу (olgateren@ukr.net) до 22.05.2020 р. відеоролик із записом у відео форматі (AVIабо MP 4) виконання гекзаметру "РаМенеїс" та "Щоб головним оволодіть регістром".

Література

1. Карасьов М. М. Мистецтво художнього читання. Київ, 1965.

2. Кнебель М. О. Слово в творчестве актера. Москва : Изд-во «ГИТИС», 2009. 160 с.

3. Петрова А. Н. Сценическая речь. Москва : Искусство, 1981. 192 с.
URL: <http://dramateshka.ru/index.php/scenic-speech/lessons-scenic-speech/4746-a-p-petrova-lscenicheskaya-rechjr?showall=1&limitstart=>

4. Промптова И. Ю. Воспитание речевой культуры режиссера (словесное действие) : лекция для студентов режиссерских факультетов театральных вузов. Москва, 1978.

6. Станиславский К. С. Собрание сочинений: в 9 т. Москва : Искусство, 1990. Т. 3. Работа актера над собой. Ч. 2: Работа над собой в творческом процессе воплощения: Материалы к книге / Общ. ред. А. М. Смелянского,

вступит. ст. Б. А. Покровского, коммент. Г. В. Кристи и В. В. Дыбовского. 508 с. URL: http://teatr-lib.ru/Library /Stanislavsky/T_3/

7. Сценическая речь : учебник. 3-е изд. / под ред. И.П. Козляниновой и И.Ю. Промптовой. Москва : ГИТИС, 2002. URL: http://teatrsemya.ru/lib/mast_akt/scen_rech/kozlyaninova_stsenicheskaya_rech.pdf

8. Черкашин Р. О. Художне слово на сцені. Київ : Вища школа, 1989. 327 с.

Індивідуальні заняття зі студентами над диханням, дикцією, голосом, орфоепією та над обраним прозовим твором (у телефонному режимі, по вайберу та скайпу).

Інтернет-джерела:

1. http://anet.at.ua/publ/vuzliki_napam_39_jat/partitura_khudozhnogo_tekstu/6-1-0-
2. <https://naurok.com.ua/zbirka-skoromovki-ta-chistomovki-dlya-vdoskonalennya-navichokshvidkochitannya-9138.html>
3. https://webpen.com.ua/pages/linguistic_norm/emphasis.html
4. <https://www.youtube.com/watch?v=m2fQCiIgY3o>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=SDOusbRKACo>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=v7K3JzGqcac>
7. <https://kinoshkola.org/node/246>